

PREPORUKE

PREPORUKA KOMISIJE

od 9. travnja 2014.

o kvaliteti izvješćivanja o korporativnom upravljanju („poštuj ili objasni”)

(Tekst značajan za EGP)

(2014/208/EU)

EUROPSKA KOMISIJA,

uzimajući u obzir Ugovor o funkcioniranju Europske unije, a posebno njegov članak 292.,

budući da:

- (1) Učinkovit okvir za korporativno upravljanje od ključne je važnosti za društvo jer će dobro vođena trgovačka društva vjerojatno biti konkurentnija i dugoročno održivija. Za dobro korporativno upravljanje odgovorno je prije svega dotično trgovačko društvo, a poštovanje određenih standarda osigurano je pravilima na europskoj i nacionalnoj razini. Njima je obuhvaćeno obvezujuće i neobvezujuće zakonodavstvo, osobito nacionalni pravilnici o korporativnom upravljanju.
- (2) Pravilnicima o korporativnom upravljanju nastoje se utvrditi načela za dobro korporativno upravljanje u europskim uvrštenim trgovačkim društvima, utemeljenima na transparentnosti, odgovornosti i dugoročnoj perspektivi. U pravilnicima su sadržani standardi i najbolje prakse za trgovačka društva kojima im se omogućuje bolje poslovanje i tako pridonosi poticanju rasta, stabilnosti i dugotrajnom ulaganju.
- (3) Direktivom 2013/34/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 26. lipnja 2013. o godišnjim financijskim izvještajima, konsolidiranim financijskim izvještajima i vezanim izvješćima za određene vrste poduzeća ⁽¹⁾ od trgovačkih društava zahtijeva se da u svoja izvješća posloводства uključuje izvješće o korporativnom upravljanju ako su njihovi prenosivi vrijednosni papiri uvršteni za trgovanje na uređenom tržištu bilo koje države članice u smislu članka 4. stavka 1. točke 14. Direktive 2004/39/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 21. travnja 2004. o tržištima financijskih instrumenata ⁽²⁾.
- (4) U izvješću o korporativnom upravljanju morali bi biti sadržani bitni podaci o mehanizmima korporativnog upravljanja trgovačkog društva, kao što su podaci koji se odnose na odgovarajuće pravilnike o korporativnom upravljanju koje navedeno trgovačko društvo primjenjuje, sustave unutarnje kontrole i upravljanja rizicima, skupštinu dioničara i njezine ovlasti, prava dioničara, administrativna, upravljačka i nadzorna tijela i njihove odbore.
- (5) Objavom izvješća visoke kvalitete o mehanizmima korporativnog upravljanja trgovačkog društva ulagateljima se pružaju korisni podaci te im se olakšava donošenje odluka o ulaganju. Osim toga, jača se povjerenje ulagatelja u trgovačka društva u koja ulažu. Veća transparentnost u pogledu tržišta može općenito u očima dioničara i društva u cjelini povećati ugled i legitimnost trgovačkih društava.
- (6) Načelo „poštuj ili objasni” utvrđeno člankom 20. Direktive 2013/34/EU ključna je značajka europskog korporativnog upravljanja. U skladu s tim načelom, trgovačka društva koja odstupaju od odgovarajućeg pravilnika o korporativnom upravljanju moraju u svojem izvješću o korporativnom upravljanju obrazložiti od kojih dijelova pravilnika odstupaju i razloge za to odstupanje.

⁽¹⁾ SL L 182, 29.6.2013., str. 19.

⁽²⁾ SL L 145, 30.4.2004., str. 1.

- (7) Iako se potpunom usklađenošću s pravilnikom tržištu može poslati pozitivna poruka, za trgovačko društvo to iz perspektive korporativnog upravljanja možda nije uvijek najbolji pristup. Odstupanjem od odredbe u pravilniku u nekim bi se slučajevima trgovačkom društvu omogućilo učinkovitije upravljanje. Pristupom „poštuj ili objasni” trgovačkim društvima omogućuje se fleksibilnost jer im se dopušta da svoje korporativno upravljanje prilagode svojoj veličini, dioničkoj strukturi ili sektorskim posebnostima. Njime se istodobno promiče kultura odgovornosti, čime se trgovačka društva potiču na razmišljanje o mehanizmima korporativnog upravljanja.
- (8) Trgovačka društva, ulagatelji i regulatori u velikoj mjeri podupiru načelo „poštuj ili objasni” kao primjereno sredstvo u korporativnom upravljanju. Međutim, kao što je navedeno u Zelenoj knjizi iz 2011. o okviru EU-a za korporativno upravljanje ⁽¹⁾, čini se da postoje neki nedostaci u primjeni tog načela u praksi, posebno u pogledu kvalitete obrazloženja koja pružaju trgovačka društva pri odstupanju od pravilnika o korporativnom upravljanju. U tom se pogledu velika većina zainteresiranih strana u odzivu na Zelenu knjigu izjasnila da bi se od trgovačkih društava u slučaju odstupanja trebala zahtijevati bolja kvaliteta obrazloženja.
- (9) Prema novijim dokazima koje je Komisija prikupila, u tom se području primjećuje postupno poboljšanje. Primjere, u nekoliko država članica pokrenuta je rasprava ili su izdane smjernice o kvaliteti obrazloženja. Međutim, još je ostalo prostora za daljnje poboljšanje.
- (10) U svojoj rezoluciji od 29. ožujka 2012. ⁽²⁾ Europski parlament ocijenio je pristup „poštuj ili objasni” kao korisno sredstvo u korporativnom upravljanju. Posebno se zauzeo za to da trgovačko društvo mora obvezno poštovati odgovarajući pravilnik i pružiti smisljena obrazloženja odstupanja od pravilnika, a koja bi trebala sadržavati opis poduzetih alternativnih mjera.
- (11) U akcijskom planu iz 2012. o europskom pravu društava i korporativnom upravljanju ⁽³⁾ naglašena je važnost visoke kvalitete obrazloženja, posebno za ulagatelje, te je najavljena inicijativa Komisije za poboljšanje kvalitete izvješća o korporativnom upravljanju, a prije svega kvalitete obrazloženja.
- (12) Svrha ove Preporuke jest pružiti smjernice za trgovačka društva i pomoći im u poboljšanju kvalitete njihovih izvješća o korporativnom upravljanju. S obzirom na raznolikost pravnih tradicija i pristupa, u ovim se preporukama nudi opći okvir koji se može dalje razvijati i prilagoditi posebnom nacionalnom kontekstu.
- (13) Ova Preporuka primjenjuje se na trgovačka društva koja moraju podnijeti izvješće o korporativnom upravljanju u skladu s člankom 20. Direktive 2013/34/EU i pružiti obrazloženja u slučaju odstupanja od preporuka iz pravilnika o korporativnom upravljanju.
- (14) Iako je u skladu s člankom 20. Direktive 2013/34/EU ova Preporuka namijenjena uglavnom uvrštenim trgovačkim društvima, i drugi bi subjekti mogli pri pripremi izvješća o korporativnom upravljanju imati koristi od poboljšane kvalitete podataka koje planiraju objaviti.
- (15) Osim podataka koje su dužni navesti u svojem izvješću o korporativnom upravljanju, u nekim se državama članicama od trgovačkih društava zahtijeva da izvijeste i o načinu primjene glavnih načela ili preporuka pravilnika. Kako bi se dodatno povećala transparentnost, sva europska uvrštena trgovačka društva potiču se na izvješćivanje o tome kako su poštovali odgovarajuće pravilnike u pogledu aspekata koji za dioničare mogu biti najvažniji. Osim toga, kako bi se olakšao pristup tim podacima, trgovačka bi društva trebala razmisliti o njihovu objavljivanju na internetu.
- (16) Ne postoji standardni format za izvješćivanje o korporativnom upravljanju za cijelu Uniju. Podaci se mogu prikazati u općem izvješću ili po načelu „odredba po odredba” pod uvjetom da su informativne naravi i korisni za dioničare, ulagatelje i druge dionike. Trgovačka društva trebala bi izbjeći sastavljanje preopćenitih izvješća kojima se ne mogu obuhvatiti važni aspekti za dioničare kao i izvješća koja predstavljaju puku formalnost (s poljima za označavanje) s malom informativnom vrijednošću. Isto tako trebalo bi izbjeći preopširne podatke koji ne pružaju dostatni uvid.

⁽¹⁾ COM(2011)164, 5.4.2011.

⁽²⁾ Rezolucija Europskog parlamenta od 29. ožujka 2012. o okviru za korporativno upravljanje u europskim trgovačkim društvima, 2011/2181(INI).

⁽³⁾ COM(2012) 740, 12.12.2012.

- (17) Kako bi se dionicima omogućilo donošenje informiranih odluka o trgovačkim društvima, veoma je važno primjereno objavljivanje odstupanja od odgovarajućih pravilnika i razloga za ta odstupanja. Tim se objavljivanjem umanjuje nejednakost u informiranosti direktora trgovačkih društva i dioničara, za koje se time smanjuju i troškovi praćenja. Trgovačka društva morala bi jasno navesti od kojih su preporuka u pravilniku odstupili i za svako odstupanje obrazložiti način na koji je trgovačko društvo odstupilo, razloge odstupanja, način na koji je odluka o odstupanju od pravilnika donesena, vremenski okvir odstupanja i mjere koje su poduzete kako bi se osiguralo da aktivnosti trgovačkog društva ostanu u skladu s ciljevima preporuke i pravilnika.
- (18) Pri pružanju tih podataka trgovačka bi društva morala izbjegavati uporabu standardiziranog jezika te bi se morala usredotočiti na posebni kontekst trgovačkog društva kojim se objašnjava odstupanje od preporuke. Obrazloženja trebaju biti strukturirana i treba ih prikazati tako da se mogu lako razumjeti i upotrebljavati. Na taj način dioničarima će se olakšati uključivanje u konstruktivni dijalog s trgovačkim društvom.
- (19) Za učinkovit pristup „poštuj ili objasni” potrebno je učinkovito praćenje kako bi se poduzeća potaknulo da poštuju pravilnik o korporativnom upravljanju ili da objasne nepoštovanje. U Zelenoj knjizi iz 2011. navedeno je da se čini da izvješća o korporativnom upravljanju koja objavljuju trgovačka društva nisu bila primjereno praćena te da je samo nekoliko država članica imalo javna ili specijalizirana tijela koja su provjeravala cjelovitost podataka, a posebno obrazloženja.
- (20) U praćenje podataka koje objavljuju trgovačka društva uključeni su razni akteri, kao što su odbori, revizori i dioničari. I odbori i dioničari imaju važnu ulogu u poticanju kvalitetnih obrazloženja. Aktivnijim praćenjem koje provode dioničari kao vlasnici trgovačkih društava osobito bi se moglo pridonijeti boljim praksama korporativnog upravljanja.
- (21) Države članice i tijela odgovorna za pravilnike o korporativnom upravljanju također se potiču da razmotre na koji bi se način moglo više pažnje posvetiti sveukupnoj kvaliteti obrazloženja odstupanja koja dostavljaju trgovačka društva u okviru postojećih mehanizama praćenja u njihovim državama. Osim toga, mogu se razmotriti i dodatni poticaji za trgovačka društava i druge zainteresirane strane kako bi se dodatno poboljšala kvaliteta obrazloženja i izvješćivanja o korporativnom upravljanju općenito.
- (22) Kako bi se osiguralo učinkovito praćenje ove Preporuke, države članice morale bi na nju skrenuti pozornost tijela nadležnih za nacionalne pravilnike o korporativnom upravljanju, uvrštenih društava i drugih zainteresiranih strana. Osim toga, države članice morale bi obavijestiti Komisiju o mjerama koje su poduzele u skladu s ovom Preporukom,

DONIJELA JE OVU PREPORUKU:

ODJELJAK I.

Opće odredbe

1. Svrha ove Preporuke jest osigurati smjernice državama članicama, tijelima odgovornima za nacionalne pravilnike o korporativnom upravljanju, trgovačkim društvima i drugim zainteresiranim stranama. Smjernicama se nastoji poboljšati sveukupna kvaliteta izvješća o korporativnom upravljanju koja objavljuju trgovačka društva u skladu s člankom 20. Direktive 2013/34/EU, a posebno kvaliteta obrazloženja koja trgovačka društava pružaju u slučaju odstupanja od preporuka odgovarajućeg pravilnika o korporativnom upravljanju.
2. Preporučuje se da se, ako je to primjenjivo, u pravilnicima o korporativnom upravljanju jasno naznači razlika između dijelova pravilnika od kojih nije moguće odstupiti, dijelova koji se primjenjuju prema načelu „poštuj ili objasni” i dijelova koji se primjenjuju isključivo na dobrovoljnoj bazi.

ODJELJAK II.**Kvaliteta izvješća o korporativnom upravljanju**

3. Člankom 20. stavkom 1. Direktive 2013/34/EU od uvrštenih trgovačkih društava zahtijeva se da u svojim izvješćima o korporativnom upravljanju navedu podatke o posebnim aspektima njihovih mehanizama korporativnog upravljanja.
4. Kako bi se dodatno poboljšala transparentnost za dioničare, ulagatelje i druge dionike, trgovačka društva morala bi, osim podataka o područjima iz stavka 3., opisati kako su preporuke odgovarajućeg pravilnika o korporativnom upravljanju primijenili na područja koja su za dioničare najvažnija.
5. Podaci iz stavaka 3. i 4. morali bi biti dovoljno jasni, točni i sveobuhvatni kako bi se dioničarima, ulagateljima i drugim dionicima omogućilo dobro razumijevanje načina upravljanja trgovačkim društvom. Osim toga, oni bi se trebali odnositi na posebna obilježja i položaj trgovačkog društva, kao što je veličina, struktura trgovačkog društva ili vlasništvo, ili bilo koja druga relevantna svojstva.
6. Kako bi se dioničarima, ulagateljima i drugim dionicima osigurao lakši pristup, trgovačka društva morala bi podatke iz stavaka 3. i 4. redovito stavljati na raspolaganje na svojim web-stranicama, a u svojem izvješću posloводства uputiti na web-stranicu, čak i ako su podaci već dostupni na druge načine navedene u Direktivi 2013/34/EU.

ODJELJAK III.**Kvaliteta obrazloženja u slučaju odstupanja od pravilnika**

7. Člankom 20. stavkom 1. Direktive 2013/34/EU od uvrštenih trgovačkih društava zahtijeva se da pruže obrazloženja u slučaju odstupanja od preporuka pravilnika kojemu podliježu ili koji su dobrovoljno odlučila primjenjivati.
8. U smislu stavka 7., trgovačka društva morala bi jasno navesti od kojih su posebnih preporuka odstupili i za svako odstupanje od pojedinačne preporuke:
  - (a) obrazložiti način na koji je trgovačko društvo odstupilo od preporuke;
  - (b) navesti razloge odstupanja;
  - (c) opisati način na koji je odluka o odstupanju u trgovačkom društvu donesena;
  - (d) ako je odstupanje vremenski ograničeno, obrazložiti kada se trgovačko društvo namjerava uskladiti s određenom preporukom;
  - (e) ako je to primjenjivo, opisati mjeru koja je poduzeta umjesto odredbi preporuke i obrazložiti kako se tom mjerom postiže osnovni cilj posebne preporuke ili pravilnika u cjelini, ili pojasniti na koji način ona pridonosi dobrom korporativnom upravljanju trgovačkim društvom.
9. Podaci iz stavka 8. morali bi biti dovoljno jasni, točni i sveobuhvatni kako bi se dioničarima, ulagateljima i drugim dionicima omogućilo da procijene posljedice odstupanja od određene preporuke.

Oni bi se trebali odnositi i na posebna obilježja i položaj trgovačkog društva, kao što je veličina, struktura trgovačkog društva ili vlasništvo, ili bilo koja druga relevantna svojstva.

10. Obrazloženja odstupanja trebalo bi u izvješću o korporativnom upravljanju jasno prikazati tako da ih dioničari, ulagatelji i drugi dionici mogu lako pronaći. To se može primjerice postići tako da se slijedi redoslijed preporuka iz odgovarajućeg pravilnika ili tako da se sva obrazloženja odstupanja grupno navedu u istom dijelu izvješća o korporativnom upravljanju, ako je upotrijebljena metoda jasno obrazložena.

ODJELJAK IV.

Završne odredbe

11. Kako bi se trgovačka društva potaknulo da poštuju odgovarajući pravilnik o korporativnom upravljanju ili bolje obrazlože odstupanja od njega, potrebno je na nacionalnoj razini provesti učinkovito praćenje u okviru postojećih mehanizama praćenja.
12. Države članice morale bi na ovu Preporuku skrenuti pozornost tijela nadležnih za nacionalne pravilnike o korporativnom upravljanju, uvrštenih društava i drugih zainteresiranih strana. Države članice pozivaju se da Komisiju obavijeste o mjerama poduzetim u skladu s ovom Preporukom do 13. travnja 2015., kako bi Komisija mogla pratiti i procjenjivati stanje.
13. Ova Preporuka upućena je državama članicama, tijelima odgovornima za nacionalne pravilnike o korporativnom upravljanju, uvrštenim trgovačkim društvima i drugim zainteresiranim stranama.

Sastavljeno u Bruxellesu 9. travnja 2014.

Za Komisiju
Michel BARNIER
Član Komisije
